

BILD in Nederland ¶ Zwart/wit ligt het allemaal niet. Kranten komen ongevraagd met hele pagina's over voors en tegens bij het Amsterdamse referendum; het Sociaal Cultureel Rapport (de staat van Nederland) krijgt steevast een hele pagina; Paul Witteman gaat avondvullend met Galjaar over genetica in gesprek; de KRO doet (slecht gelukte) pogingen debat te organiseren in Arena. Journaal en NOVA pogen met vallen en opstaan beleidswerkelijkheid en door burgers ervaren werkelijkheid te vermengen (het Bosnië-kamerdebat gefilmd vanuit de huiskamer van de achtergebleven familie); Elsevier maakt een landenvergelijking tussen Nederland en Duitsland, de VPRO is prettig wars van elke obsessie voor het dagelijkse nieuwsfeit en Frenk van der Linden vraagt naar de ware beweegredenen van politici. Een informatie- en argumentatiecultuur, zoals in Engeland (met Question Time en Newsnight) of Duitsland (met Die Zeit en der Spiegel) levert het allemaal lang nog niet op, maar het beeld van de gemakzuchtige, op sensatie en conflict gerichte media wordt er wel door gerelativeerd.

Toch kost het weinig moeite ook dat beeld in fluorescerende kleuren te schilderen. Over de *verromping* van de media of het *Yellow Press*-gehalte van onze kwaliteitskranten. De ambitieuze Rick van der Ploeg is weer op het matje geroepen, Heerma op 'ontfriezingscursus', Lubbers is jaloers op Rudolf de Kortess internationale baan, Wim Deetman schijnt de informele leider van het CDA te zijn en Ter Beek had drank in de Defensie-bunker opgeslagen: met dat type informatie weet men wel raad. Voedingsbron voor dit 'politieke nieuws': de in frustratie en afgunst gedrenkte roddel en achterklap van backbenchers en halfgetalenteerde, verveelde journalisten. 'De Haagse staat', 'Het Binnenhof', er zijn hele rubrieken in het leven geroepen voor leuke, kritische doorkijkjes in de wandelgangen. Karaktermoord op de vierkante millimeter.

Het is alsof journalisten hierin hun chagrijn over hun falende controle op de macht moeten botvieren. In de luie, brave wereld van persconferenties, persberichten en publiciteitsgeile politici willen de analyses van machtsuitoefening en belangenstrijd er nog wel eens bij inschieten. En waarom zou je de burger beter informeren? Dat die de fitness van sociale zekerheid en gezondheidszorg niet kent, is de verantwoordelijkheid van de overheid met zijn voorlichtingsapparaten. Wij hoeven toch geen Postbus 51-folders te schrijven?

Het wordt tijd dat de media een bredere definitie van politiek gaan hanteren. Met de ontbinding van de (partij)politieke dimensie van beleid kunnen de 'politieke redacties' ontbonden worden. Departementale redacties worden gehergroepeerd naar maatschappelijke beleidsnetwerken. De belangenverstrengeling, machtsuitoefening en loze retoriek die daar ongecontroleerd plaatvinden, worden genadeloos onthuld en ontrafeld. Daarnaast verklaren journalisten zich verantwoordelijk voor de effecten van de nieuws-machinerie op het begrip en inzicht van de burger. In een oerwoud vol lekken, proefballonnen en onderhandelingsretoriek zien zij het als hun taak de burger een helder beeld te geven van politiek-maatschappelijke besluitvorming.

De Haagse roddel en achterklap, de verneukjes en achterommetjes, laten we aan de maestro, Jan Tromp. Zijn schets van 'het tragische in Den Haag' had een kwaliteit die het anekdotische en rancuneuze oversteeg. Leuke stukjes verschijnen er al genoeg in de krant. Waar het teveel aan ontbreekt is analyse, spoorwerk en inzicht. Van non-conformistische journalisten.

RENÉ CUPERUS

Medewerker van de WBS en eindredacteur van S&D

DE HAAT/LIEFDE-
VERHOUDING TUSSEN
MEDIA

POLITIEK